

БЮЛЕТИН

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

NATIONAL FEDERATION OF
EMPLOYERS OF DISABLED PEOPLE

София 1000, бул. "Дондуков" № 11; тел.: 02 986 53 09; тел./факс: 02 986 53 00;
e-mail: nfri@abv.bg; <http://www.nfri.bg/>

Година XIII, брой 14, м.декември 2020 г.

В ТОВА ИЗДАНИЕ

1. Новини – стр.1 – стр.11
2. Проекти и програми – стр.12 – стр.13
3. Нашата консултация – Указания за изразходване на средства от възстановени осигурителни вноски във връзка с Наредба № РД-07-6/20.06.2019 г. – стр.13

<http://buletin.nfri.bg/>

НОВИНИ

3 декември – Международния ден на хората с увреждания

Световното обществено внимание всяка година е насочено към мотивиране на политиците и институциите да предприемат по-ефективни действия, с които да се гарантира достъпът до общата архитектурна среда на хората с увреждания; достъпът до

общообразователната система, до общия пазар на труда, до информация и до процесите на изработване и вземане на политически решения, които имат отношение към тях.

На този ден в цял свят напомняме, че е необходима ефективна промяна в условията на живот на хората с увреждания. Това е ден за подкрепа на достойнството, правата и добруването на хората с увреждания и тяхното пълноправно участие в обществото.

Предизвикателството на този ден е, че той задължава всички, които говорят и обсъждат проблемите на хората с увреждания, да слагат ударението върху човека и неговата индивидуалност и лично достойнство, а не върху увреждането му.

МТСП връчи награди за социална иновация за 2020 г.

На 14.12.2020 г. в Министерството на труда и социалната политика се проведе церемонията по награждаване с Годишната национална награда за социални иновации (в подкрепа на социалната икономика) на отличените участници в конкурса.

Поради извънредните обстоятелства присъстваха наградените участници в конкурса, а церемонията се проведе чрез предаване в платформата zoom.

Във връзка с утвърдените Правила за учредяване на Годишна национална награда за социална иновация (в подкрепа на социалната икономика) жури с по един представител от МТСП, АХУ, КНСБ, ССИ и НАСО, оцениха 22 кандидатури и класира постъпилите предложения в различните категории.

Министърът на труда и социалната политика Деница Сачева връчи наградите за **Социални иновации, свързани със заетост:**

Първо място: „БГАсист“ ООД;

Второ място: „Ейч Ай Ти Ел“ ЕООД;

Трето място: „ВЕЛДИЯ ДИЗАЙН“ ЕООД.

„Социалната и солидарна икономика е един от приоритетите на управлението. Правителството си е поставило амбициозната цел 2 процента от БВП и почти 3 млрд лв. да бъдат осигурявани чрез социални предприятия. Корпоративната социална отговорност е едно от условията при избора на работно място от младите хора.“ С тези думи министър Сачева откри церемонията по награждаването. Тя пожела на номинираните участници успех в бъдещите начинания и изрази увереност, че пандемията ще даде тласък за развитието на социалните иновации и предприемачество.

Заместник-министъра на ТСП Лазар Лазаров връчи отличието за **Социални иновации, свързани със социално включване: Първо място** на „ГИП-София“ ЕООД. Той отбеляза, че социалното предприемачество създава възможност повече хора да бъдат включени в пазара на труда.

Наградата за Второ място на Общинско предприятие за хора с увреждания – Пловдив връчи заместник-министър Адриана Стоименова, а наградата за **Трето място връчи заместник-министър Султанка Петрова на социално предприятие** „Социал Травел“ ЕООД.

В категорията **Социални иновации, свързани с предоставяне на социални продукти и услуги: Първо място е за** Централен кооперативен съюз; **Второ място за** Фондация „Карин дом“ и **Трето място за** „Айс – Оупън“ ЕООД със социално предприятие Шоколадова къща “Станимира”.

НФРИ честити наградите на отличените и пожелава на участниците в конкурса да продължават в търсенето на нови предизвикателства за развитие и устойчивост на социално отговорните фирмените политики.

Финансовите инструменти на Фонда на фондовете „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД

Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД предоставя, чрез определени финансови посредници, финансови инструменти за социални предприятия по Оперативна програма развитие на човешките ресурси (ОПРЧР) 2014-2020 г.

В момента на пазара са два финансови инструмента в това направление:

1. Микрокредитиране със споделен риск.
2. Портфейлна гаранция с таван на загубите за микрокредитиране.

Целта на финансовите инструменти е:

- подобряване на достъпа до финансиране за създаване и развитие на стартиращи предприятия;
- подкрепа на социалното предприемачество;
- насърчаване на предприемачеството сред уязвими групи.

Продукти на Фонд на фондовете

ПРИБОЩАВАЩО РАЗВИТИЕ (ОПРЧР 2014-2020)

- Дългов финансов инструмент за микрокредитиране
- Гаранционен финансов инструмент за микрокредитиране

ПОДКРЕПА ЗА МСП (ОПИК 2014-2020)

Четири инструмента за дялово и квази-дялово инвестиране с включен допълнителен ресурс за подкрепа на предприятия, пострадали от Covid-19

Фонд мениджър на финансови инструменти в България

Допустими крайни получатели

Уязвими групи	(ИМЗ) Млади предприемачи, вкл. самонаети	Стартиращи предприятия	Социални предприятия		
Хора с увреждания	Лица под 29-годишна възраст, вкл., които: са безработни и не-учащи оперирани/ регистрирани извън ЮЗ регион	Самонаети (свободни професии, занаятчии)	Над 50% от печалбата се инвестира в		
Лица под 29-годишна възраст, вкл.		Юридически лица	Развиване на социално иновационна дейност	Предоставяне стоки или услуги със социална цел	
Безработни за период над шест месеца		Регистрирани до две години преди кандидатстване	Неразпределяли печалба	Спомагане за опазване на околната среда	Подпомагане на социално уязвими групи*
		Предприемачите участват реално в дейността	Предприемачите не притежават други дружества	(и/ или) 30% от персонала е от социално уязвими групи	

Крайни получатели Категория А

Стартиращи	Стартиращи предприятия
Социални предприятия	на предприемачи в уязвима група
(ИМЗ) Млади предприемачи	

Крайни получатели Категория Б

Социални предприятия (съществуващи)	Стартиращи предприятия (всички останали)
-------------------------------------	--

Крайни получатели са: фирми и самонаети лица, регистрирани преди не повече от 5 години, в т.ч. предприятия, чиито собственици са представители на уязвими групи - безработни над 6 месеца, младежи до 29-годишна възраст, хора с увреждания; социални предприятия.

И по двата инструмента се предлагат кредити за стартиращи предприятия и за социални предприятия (стартиращи и съществуващи). Разликата е основно в размера на кредита:

- ✓ по първия инструмент „Микрокредитиране със споделен риск” е до 25 000 евро.
- ✓ по втория инструмент „Портфейлна гаранция с таван на загубите за микрокредитиране” – до 50 000 евро (или равностойността в лева).

Има възможност и за малък кредит до 5000 лв., но това важи девет месеца след края на извънредната епидемична обстановка заради COVID-19.

Фондът на фондовете не предоставя директно кредити на крайни получатели, а използва за целта финансови посредници.

По първият инструмент финансови посредници са Сис Кредит АД, Микрофонд АД и ПИБ АД, които оперират на пазара от 3 години. Контакти на финансовите посредници и повече информация може да намерите на следните сайтове:

- <https://www.siscredit.com/>
- <https://www.mikrofond.bg/>
- <https://www.fibank.bg/bg/biznes-klienti/kreditirane/mikrokreditirane/finansov-instrument-mikrokreditirane-sys-spodelen-risk>

По вторият инструмент финансов посредник е Уникредит Булбанк АД, които предстои скоро да стартират изпълнение.

Всички предоставени кредити са дългосрочни (до 10 г.), с ниски лихвени проценти, с възможност за гратисен период (до 3 г.), без такси и комисионни, с по-ниски изисквания за обезпечения.

Кредитите се отпускат за придобиване на ДМА и ДНА, за оборотни средства свързани с основната стопанска дейност, за професионално или специфично обучение на работниците /служителите.

Има известни различия в условията на кредитиране при различните посредници, затова е добре да се запознаете с тях на сайта или в офисите им.

При Сис Кредит АД и Микрофонд АД може да се кандидатства и онлайн.

За социалните предприятия се ползва дефиницията посочена в чл. 2 от Регламент (ЕС) № 1296/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година относно Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („EaSI“) и за изменение на Решение № 283/2010/ЕС за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване „Прогрес“.

„Социално предприятие“ означава предприятие, което независимо от правната му форма, кумулативно отговаря на следните условия:

- **в съответствие със своя учредителен договор, устав или друг правен документ за създаването му, има за основна цел постигането на измеримо, положително социално въздействие, а не генерирането на печалба на своите собственици, членове и акционери, и което:**
 - **Предоставя услуги или стоки, които генерират социална възвращаемост и/или**
 - **използва метод за производство на стоки или услуги, който възплащава неговата социална цел;**
- **използва своята печалба на първо място за постигане на основната си цел и е въвело предварително определени процедури и правила относно всяко разпределяне на печалба между акционери и собственици, което гарантира, че това разпределение не накърнява основната цел, и**
- **се управлява по предприемачески, отчетен и прозрачен начин, по-специално чрез включване в управлението на работници, клиенти и заинтересовани страни, засегнати от стопанската му дейност.”**
- **социално предприятие може да бъде цялата организация, но е допустимо в едно съществуващо предприятие да бъде обособена структура, отговаряща на посочените условия, т. е. предприятие, което:**
 - **към момента на кандидатстване има обособена структура, осъществяваща социална дейност и действаща като Социално предприятие и**
 - **води отделна счетоводна аналитичност за тази структура.** Тогава е допустим Краен получател, независимо че условията за Социално предприятие не са изпълнени за цялото предприятие, а само за част от него.

В случай на действащо Социално предприятие, посочените обстоятелства следва да бъдат декларираны от Крайния получател при кандидатстване за Микрокредит и да бъдат удостоверени при подаване на искане за предоставяне на финансиране от страна на финансовия посредник с необходимите документи, например учредителен документ и/ или други приложими документи.

За тези, които не са вписали посочените обстоятелства в учредителен договор, устав или друг правен документ за създаването му, винаги съществува възможност да се впише текста в устава или в друг документ за да се отговори на дефиницията.

В случай, че потенциален Краен получател създава ново Социално предприятие, обстоятелствата се декларират при кандидатстване за Микрокредит, а впоследствие Финансовият посредник следва да осигури, че Крайният получател съхранява необходимите документи, които удостоверяват, че новосъздаденото Социално предприятие попада в обхвата на горепосочената дефиниция.

Под „Социална възвръщаемост“ следва да се разбира действия и/или дейности, насочени към подобряване качеството на живот на уязвими групи. Под социална възвръщаемост не се разбира и не следва да се включват дарения и благотворителност.

Под понятието „на първо място“ следва да се разбира минимум 51 % от печалбата, която трябва да се насочва към основната цел на социалното предприятие. Основната цел на социалното предприятие трябва да води до постигане на измеримо положително социално въздействие.

Всички стартиращи предприятия са допустими, в т.ч. и такива, създадени от хора с увреждания. Подписани са анекси за облекчаване на условията и разширяване на обхвата на Крайните получатели.

За стартиращи предприятия се считат: Физически или юридически лица, които наскоро са се регистрирали като извършващи стопанска дейност самонаети (в т.ч. занаятчии, лица, упражняващи свободни професии и други), еднолични търговци или наскоро създадени микропредприятия, (в съответствие с постановеното в Препоръката на Комисията 361/2003 и чл. 3 и 4 от Закона за МСП със съответните изменения), които отговарят едновременно на следните критерии:

- ✓ Имат не повече от 5 (пет) години от датата на регистрация към датата на кандидатстване за финансиране;
- ✓ Не са разпределяли печалба (неприложимо във връзка с COVID-19 мерките за период до 9м след извънредното положение);
- ✓ Не са излизали на фондовата борса; и
- ✓ Не са резултат на сливане, разделяне и отделяне.

Стартиращите предприятия следва да са създадени от лица, за които преди тяхното самонаемане в стартиращото предприятие, не са били факт горепосочените обстоятелства.

Лицата следва да са ангажирани лично с управлението на стартиращото предприятие, (в т. ч., когато лицето не извършва стопанска дейност като физическо лице или едноличен търговец, то следва да бъде управляващ и да притежава поне 50% от капитала на микропредприятието) - не е приложимо за социални предприятия, които са фондации, сдружения.

Актуална информация за финансовите инструменти може да получите и от уеб страницата: <https://www.fmfib.bg/bg/fi/20-financing-with-risksharing/7-risksharing-microfinance-facility>

Подробно за финансовите инструменти на Фонда на фондовете във видеото: <https://www.facebook.com/FMFIB/videos/1034689153616162>

Разширява се обхватът на гаранционната програма на Българската банка за развитие в подкрепа на физическите лица

Българската банка за развитие изготви промени в Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19.

С решението на МС от 10.12.2020 г. се увеличава лимитът на гарантираните от ББР безлихвени заеми за едно лице от 4 500 лева на 6 900 лева. Удължава се и срокът за кандидатстване до 30 юни 2021 г. или до изчерпване на гаранционните лимити на търговските банки-партньори по Програмата.

Промяната се налага заради продължаващата пандемична ситуация в страната.

Правителството възлага на ББР да гарантира **безусловно** всички кредити, които търговските банки отпускат при спазване на новите условия. Това важи и когато договорите за кредит или допълнителните споразумения към тях са сключени преди актуализация на финансовите споразумения между ББР и търговските банки в съответствие с измененията в Програмата.

Целта е максимално бързо да бъдат подпомогнати лицата, които отново са в принудителен неплатен отпуск, и самоосигуряващите се с прекъсната дейност или спад в дохода в края на годината поради втората вълна на пандемията.

Приетите промени предоставят възможност за подкрепа на повече хора, **включително такива, които веднъж са били в неплатен отпуск, а след това са оставали без трудов договор и са били насочвани към бюрата по труда.**

Максималният срок на погасяване е 5 години, с минимум 6 месеца и максимум 24 месеца гратисен период. Заемите са освободени от такси, комисиони и неустойки.

С правителственото решение се въвеждат промени по отношение на **особено пострадалите** от пандемията самоосигуряващи се лица, упражняващи свободна професия или занаятчийска дейност по регистрация, и земеделски производители. Те трябва да представят заверени копия на издадените от тях счетоводни документи, данъчни декларации или други документи, с които се установява спад в доходите за съответния период. Необходима е и декларация по образец на ББР, че представените данни и документи са изчерпателни по отношение спада в доходите. При неприложимост на посочените документи, **е достатъчно лицето да представи декларация по образец на ББР**, че търпи спад в доходите от поне 20% от разглежданите периоди спрямо тези преди пандемията.

Промени се въвеждат и в Рамковия механизъм за отпускане и управление на кредитите. Кандидатстващите за увеличение на кредит, включително при условията на втора търговска банка, ако първата е изчерпила своя гаранционен лимит, **предоставят**, освен Искането за кредит по образец и:

- Документ от работодателя за неплатен отпуск - за лицата на трудов договор, които след първоначалното си връщане на работа отново са в неплатен отпуск;
- Документ - подадена декларация по образец на НАП за ново прекъсване на дейност - от самоосигуряващите се лица.

В останалите случаи, включително когато кредитът е получен поради спад в доходите, вече установени обстоятелства **не се обследват отново**, а при кандидатстване по изключение в друга търговска банка поради изчерпан гаранционен лимит на първата, правоимащото лице предоставя копие от договора за кредит по Програмата.

Програмата на ББР дава повече възможности и за включване на **сезонните работници и младежите, започнали трудовата си дейност през 2020 година**. Достатъчно е лицето да има **общо 3 месеца** трудово правоотношение в периода между 01.01.2020 г. и датата на кандидатстването му за кредит. За този тримесечен период е необходимо да има декларирани и/или платени осигуровки от работодател, в случай, че са били дължими.

За самоосигуряващите се лица е нужно да са декларирали или платили осигурителните вноски, дължими след 01.01.2020 г. включително, **само за периода, в който са осъществявали дейност**.

Отпада условието лицата да не са получавали други възнаграждения за трудова дейност от друг източник, както и това лицето да има поне 5 отработени дни през месец март.

Няма да важи и ограничението за финансиране, ако кандидатстващите за кредит по Програмата са се възползвали и от друга мярка, осигурена от държавата за физически лица във връзка с пандемията. **Мярката за безлихвено финансиране може да се комбинира с отпускането на 24 лева на ден от МТСП.**

Българската банка за развитие **не разглежда исканията за кредит**, а включва вече одобрените от търговските банки заеми в издадената портфейлна гаранция.

Партньори по програмата са **12** търговски банки, **10** от които продължават да приемат заявления за безлихвени заеми. Това са Алианц Банк България, Банка ДСК, Инвестбанк, Първа инвестиционна банка, Търговска банка Д, УниКредит Булбанк, Обединена българска банка, Юробанк България, Райфайзенбанк и Централна кооперативна банка. С изчерпан гаранционен лимит са Общинска банка и Интернешънъл Асет банк.

Кандидати по кредитите могат да бъдат служители, които са били в принудителен неплатен отпуск или самоосигуряващи се лица, чиято дейност е била временно прекъсната заради извънредната обстановка. Тази програма е отворена до края на 2020 г.

Предстои подписване на допълнителни споразумения с всяка от банките-партньори.

Програмата за безлихвени кредити за физически лица, пострадали от извънредната ситуация и пандемията COVID-19, стартира като антикризисна мярка през м. април 2020 г. До момента от нея са се възползвали 23 538 души, за които ББР е потвърдила гаранции върху финансиране в размер на над 98,3 млн. лева.

В края на ноември ЕК одобри и промени в гаранционната програма в подкрепа на бизнеса, за да е достъпна за по-голям брой компании. С новите параметри ББР гарантира отпускането на заеми до 1 млн. лв. за малки и средни предприятия и до 2 млн. лв. за големи компании, които търпят негативни последици от пандемията. Кредитите се отпускат от 8 банки-партньори, при намалени изисквания за обезпечение и възможност за гратисен период до 3 години.

Програма на УниКредит Social Impact Banking (SIB – банкови дейности със социално въздействие)

Инициативата на УниКредит Social Impact Banking (SIB – банкови дейности със социално въздействие) се развива активно от 2019 г. и в България. Дейностите на SIB в България са и в трите основни направления на Social Impact Banking – микрокредитиране, финансиране със социално въздействие и програма за повишаване на финансовата култура. Тяхната цел е да определят лицата и организациите със значителен принос за икономиките и реално добавяне на стойност за всички заинтересовани лица. От стартирането на банкирането със социално въздействие УниКредит е подкрепила повече от 4 000 малки и средно бизниси чрез микрокредитиране и финансиране с въздействие (impact financing), както и чрез предоставяне на различни финансови образователни програми в полза на близо 50 000 младежи и хора в неравностойно положение в цяла Европа.

Над 2 млрд.лв. от ОП Развитие на човешките ресурси 2021-2027

Над 2 млрд. лв. от Програмата за развитие на човешките ресурси 2021-2027 ще бъдат насочени към пазара на труда, като основната част от средствата ще се използват за инвестиции в знанията и уменията на работещите. Мерките в следващите седем години ще целят стимулиране на ученето през целия живот, развитие на дигиталните умения, придобиването на квалификация и преквалификация и професионалната мобилност. Темата за инвестиции в знания, умения и пригодност на работната сила винаги е била основен приоритет за нас, за да може предизвикателствата на пазара на труда да бъдат посрещнати. Има необходимост от разработване на Национална програма за дигитални компетентности, за да може тези компетентности да бъдат съобразени с изискванията на всяка професия. Със създаването на Единен сертификационен център ще се гарантира качеството на професионалните обучения, а целта е сертификатите да се признават от всяка организация и работодател. Обезпечаването на платформата за висококачествени обучения е заложено в Плана за възстановяване и устойчивост, който ще бъде реализиран в следващите три години.

Допълнена е заповедта за временно затворени заради КОВИД-19 браншове, чиито работници може да ползват компенсации от държавата по мярката „Запази ме“

Министърът на труда и социалната политика Деница Сачева допълни заповедта за затворените бизнеси, чиито работници могат да получават до 24 лв. на ден компенсация от държавата заради това, че са в неплатен отпуск.

Работодателите, които са преустановили дейност от 29 октомври 2020 г., може да поискат средства за служителите си за до 60 дни. Такива са собствениците на барове, механи, винарни, бирарии, кафенета, на езикови и образователни центрове, на други обучителни центрове и школи, както и на фирми, които организират конгресно-конферентни мероприятия, семинари, конкурси, обучения, тимбилдинги, изложения и други обществени мероприятия в присъствена форма. Към тях се добавят и професионалните колежи.

С промените в заповедта на министъра за получаване на средства по мярката „Запази ме“ са включени пуснатите в неплатен отпуск след 27 ноември 2020 г. служители в игрални зали и казина, както и във фризьорски и козметични салони, перални, шивашки ателиета и химическо чистене, намиращи се на територията на търговски центрове, включително тип МОЛ. Като допустими за подпомагане бяха обявени и останалите търговски обекти в моловете с изключение на магазини за хранителни стоки, дрогериите, оптиките и зоомагазините, които ще работят.

За компенсации може да кандидатства и персоналят в икономическите дейности, свързани с концерти, създаване и представяне на представления на живо като оперни, оперетни, циркови и други сценични произведения, режисьори, продуцентите, сценографи, дизайнери на костюми и осветление, технически специалисти, работещите в музеи, както и в сектори, свързани с всички колективни и индивидуални спортни мероприятия с тренировъчен и състезателен характер и работещите в солариуми, сауни, салони за отслабване и масаж.

Наетите на 8-часов работен ден имат право на 24 лв. компенсация за всеки ден в неплатен отпуск. Ако служителят е нает на непълно работно време, средствата се изчисляват пропорционално на записаните в трудовия договор часове. Всички работодатели, които кандидатстват по мярката „Запази ме“, ще трябва да задържат работниците, за които искат финансиране от държавата, толкова време колкото са получавали пари от държавата. Желаетелите да ползват компенсации трябва да предоставят на работодателя си писмена декларация по образец, в която посочват периода за ползване на неплатен отпуск и банковата си сметка, по която да се изплащат средствата.

За повече информация по мярката „Запази ме“ - бр.13/2020 на НФРИ.

ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

Предстои обявяване на процедура „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки, чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)“

Националната агенция за приходите (НАП) е одобрена за конкретен бенефициент по ОП Иновации и конкурентноспособност. Одобрена и Методология и критерии за подбор на операции по процедура „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки, чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП).

До края на годината се очаква да стартира мярка за подкрепа на микро, малките и средни предприятия, преустановили или ограничили дейността си в резултат на заповеди на министъра на здравеопазването за въвеждане на ограничителни противоепидемични мерки, която ще бъде обявена на страницата на Оперативна програма иновации и конкурентноспособност <https://opic.bg/>

Целта е да се предостави възможност за прилагане на краткосрочна навременна помощ за подкрепа на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки, с цел запазване на тяхната дейност.

Кандидатстването ще се извършва чрез квалифициран електронен подпис на предприятието (КЕП).

Допълнително членовете на федерацията ще бъдат информирани за старта на мярката и условията за допустимост.

„Заетост за теб“ с нови условия

В съответствие с потребностите на бизнеса и безработните, новите промени включват увеличение на субсидирания период на заетост до 6 месеца, вместо досегашните 3 месеца, намаляване на ангажиментът на работодателите за запазване на 75% от ново наетия персонал за период равен на половината от периода на субсидираната заетост, увеличаване на максимално допустимият размер за заявени нови работни места, за които може да кандидатства работодател, спрямо списъчния състав на персонала за 2019 г. за месеца, съответстващ на месеца на подаването на заявката. Той се разпределя по следния начин:

- до 10 души се допуска да наеме до 4 лица;
- до 50 души се допуска да наеме до 20 лица;

- до 250 души се допуска да наеме до 50 лица;
- над 251 души (вкл.) се допуска да наеме до 100 лица.

Допустими за подкрепа са и общинските предприятия по чл.52 от ЗОС.

Електронни заявки по новите условия могат да се подават от 27.11.2020 г.

Всички работодатели с активни договори за осигуряване на заетост, ще могат да се възползват от новите възможности чрез подписване на Допълнително споразумение. За целта трябва писмено да уведомят съответната Дирекция „Бюро по труда“, където могат да получат и допълнителни указания.

Одобрението/неодобрението на заявките от работодателите ще се извършва, както и досега, на принципа „първи по време, първи по право“ до изчерпване на финансовия ресурс за съответната област.

Промените в срока на субсидираната заетост от 3 на 6 месеца ще осигурят на безработните лица по-добра мотивация за включване в по-продължителна заетост, а работодателите ще бъдат по-продължително подкрепени в предстоящия есенно-зимен кризисен период.

Пълната информация по схемата е публикувана на <https://www.az.government.bg/pages/zaetost-za-teb/>

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

Указания за изразходване на средства от възстановени осигурителни вноски във връзка с Наредба № РД-07-6/20.06.2019 г.

Във връзка с изразходване на средствата от възстановените осигурителни вноски и прилагане на разпоредбите на Наредба № РД-07-6/20.06.2019 г., информираме отново членовете ползващи преференцията за възстановяване на 50% от внесените осигурителни вноски, съгласно Закона за хората с увреждания за важните моменти:

1. Лица с трайни увреждания и подкрепящ персонал

Съгласно чл. 2. (1) от Наредба № РД-07-6/20.06.2019 год., възстановените осигурителни вноски на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания и трудово-лечебните бази се използват за инвестиции, рехабилитация и социална интеграция на хората с **трайни увреждания и подкрепящия ги персонал**.

В § 1, т.2 от Допълнителната разпоредба на Закона за хората с увреждания е определено кой е лице с трайно увреждане, а именно: *„Хора с трайни увреждания“ са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот, и на които медицинската експертиза е установила вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто.*

В чл.48, ал.2 от ЗХУ и § 1, т.22 от Допълнителната разпоредба на същия закон е определено кой е подкрепящ персонал, а именно: *лицата, работещи по трудово правоотношение в специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания и трудово-лечебните бази, които подпомагат хората с трайни увреждания в трудовия им процес и извършват работа, непосилна по обем и тежест да бъде изпълнявана от тях.*

Съгласно чл. 2. (2) от Наредба № РД-07-6/20.06.2019 год., средствата, използвани за подпомагане **на подкрепящия персонал, не могат да бъдат повече от 50 %** от средствата, използвани за инвестиции, рехабилитация и социална интеграция за хората с трайни увреждания.

Важно условие при определяне на подкрепящия персонал е изготвянето на **поименни заповеди за определяне на служителите**, които ще бъдат подкрепящ персонал. В заповедта се описва тези служители кои лица с трайни увреждания ще подкрепят. В заповедта на подкрепящия персонал се определят работните часове, през които служителя ще подпомага лицето с трайни увреждания. Освен това задълженията на служителите определени като подкрепящ персонал се описват в **длъжностните им характеристики**, където заявяват че са съгласни да бъдат подкрепящ персонал на поименно описано лицето с трайно увреждане.

В чл. 7, 8 и 9 от Наредба № РД-07-6/20.06.2019 г. законодателят е конкретизирал за кого и за какво следва да се изразходват възстановените осигурителни вноски.

2. Коментар на чл. 7. (1) - изразходване на възстановени осигурителни средства за **инвестиции:**

- Съгласно т.1 на ал.1 могат да бъдат закупени активи за разширяване на производството, касаещи работните места на лицата с трайни увреждания и подкрепящия ги персонал;
- Съгласно т.2 на ал.1 могат да бъдат закупени активи за създаване на ново производство, в което ще работят лицата с трайни увреждания и подкрепящия ги персонал;
- Съгласно т.2 на ал.1 могат да бъдат закупени и активи, с които ще бъде постигнато технологично обновление на работните места на хората с трайни увреждания;
- Съгласно т.3 на ал.1 със средствата за инвестиции, може да бъде създаден достъп до работното място на лица с трайни увреждания, които имат необходимост от такъв /доказва се ЕР на ТЕЛК/, като достъпа може да бъде външен и вътрешен.

За целта следва да има изрична заповед за закупуване на съответния актив, документи отчитащи направения разход, съгласно Закона за счетоводството, поименна заповед, с която се определя кои лица с трайни увреждания и/или подкрепящ персонал ще работят на закупения актив.

При изграждане на външен/вътрешен достъп до работно място е необходима изрична заповед за същото и документи, отчитащи направения разход, съгласно Закона за счетоводството.

3. Коментар на чл. 8 - изразходване на възстановени осигурителни вноски за рехабилитация:

- Съгласно точки 1, 2 и 3 средствата могат да се изразходват за поддържаща медикаментозна терапия, физикална, говорна и зрителна терапия, кинезитерапия, ерготерапия, психотерапия на лицата с трайни увреждания
- Съгласно точка 4 – за трудова терапия и провеждане на профилактични прегледи за лицата с трайни увреждания, за предоставяне на ваучери за храна, билети за културни мероприятия за лицата с трайни увреждания и подкрепящия ги персонал.

Нормативно основание за предоставяне на ваучери за храна е и чл.294, т.1 от Кодекса на труда, съгласно който „Работодателят може самостоятелно или съвместно с други органи и организации да осигурява на работниците и служителите организирано хранене съобразно рационалните норми и специфичните условия на труд”. Съгласно § 1, т. 34 от ДР на ЗКПО, „социални разходи, предоставени в натура” са отчетените като разходи социални придобивки по чл. 294 от Кодекса на труда. Социалните разходи, предоставени в натура, включват и разходите за ваучери за храна. По тази причина могат да се отчетат разходи за ваучери за храна за сметка на средствата от възстановените осигурителни вноски, когато не са от средствата по фонд СБКО.

! Работодатели, чиито работници и служители работят в предприятия със специфичен характер и организация на труда **не могат** да използват възстановените осигурителни вноски за закупуване на ваучери за храна за лицата с трайни увреждания, Съгласно чл.6 от Наредба №11 от 21.12.2005 год. разходите за осигуряване на безплатна храна и/или добавки към нея са за сметка на издръжката на предприятието. След оценка на риска със съдействието на службата по трудова медицина, работодателя определя със заповед кои от работниците и служителите ще имат право на безплатна храна, добавки за храна или и двете. Основанието за безплатна храна произтича от чл.285, ал.2 от Кодекса на труда.

Важно условие при отчитането на тези разходи са не само заповедите за извършване на съответния разход, разходните документи и поименните списъци на лицата, получили същите, но и ваучерите за храна да бъдат закупени от лицензиран доставчик.

Нормативно основание за предоставяне на билети за културни мероприятия е и чл.294, т.7 от Кодекса на труда, съгласно който „Работодателят може самостоятелно или

съвместно с други органи и организации да осигурява на работниците и служителите задоволяване на други социално-битови и културни потребности”.

За целта следва да има изрични заповеди за извършването на съответния разход, разходни документи, поименен списък на лицата, получили билети, при необходимост да се прегледат ЕР на ТЕЛК и други документи съгласно Закона за счетоводството.

- Съгласно точка 6 могат да бъдат признати разходи по закупени медицински изделия и лекарствени продукти за лицата с трайни увреждания, които са получили медицинска услуга в лечебни заведения за болнична помощ, когато същите не се заплащат от НЗОК и пациентите са ги платили по цените, на които ги е закупило лечебното заведение;
- Съгласно т. 5 и т.7 могат да бъдат признати разходи, единствено когато средствата се изразходват за балнеолечение, профилактика, диагностични и терапевтични процедури, за лекарствени продукти и диетични храни за домашно лечение и други медицински дейности над стойностите, заплащани от НЗОК за лицата с трайни увреждания и подкрепацията ги персонал.

За целта следва да има изрични заповеди за съответния вид терапия, профилактични прегледи, балнеолечение и процедури, за лекарски продукти и диетични храни, придружени със списъци на лицата, които ще се възползват от тях и при необходимост да се прегледат ЕР на ТЕЛК; документи отчитащи направения разход, съгласно Закона за счетоводството.

При изразходване на средствата по т.6, след представяне на фактура, издадена от болнично заведение за предоставено медицинско изделие и/или лекарствен продукт на лице с трайно увреждане, които не се заплащат от НЗОК, следва да се издава заповед, с която да се определи, че изразходените от лицето финансови средства за съответното изделие и/или лек.продукт са за сметка на възстановените осигурителни вноски, като към Заповедта се прилагат фактурата, РКО и други документи, съгласно Закона за счетоводството.

4. Коментар на чл. 9 - изразходване на възстановени осигурителни вноски за **социална интеграция**:

- Съгласно т.1 – могат да бъдат обучени новопостъпили работници и служители, като т.2 позволява с възстановените средства да бъдат закупените и необходимите за обучението на лицата с трайни увреждания технически средства;
- Съгласно т.3 – закупуване или абонамент за специализирана литература и/или софтуер за лицата с трайни увреждания и подкрепацията ги персонал;
- Съгласно т.4 – закупуване на различни пособия, които подпомагат лицата с трайни увреждания в трудовия им процес, като лампи, лупи, лещи, ергономични столове и др.

За целта следва да има изрична заповед за съответния разход, документи отчитащи направения разход, съгласно Закона за счетоводството, поименна заповед, с която се определя кои лица с трайни увреждания и/или подкрепящ персонал ще се възползват от съответното обучение, литература, софтуер и пособия.

- Съгласно т.5 – средствата могат да се изразходват за обучителни семинари, тим - билдинг, спортни мероприятия и туризъм за лицата с трайни увреждания и подкрепящия ги персонал, а също и за организирани пътувания, свързани с изброените в т.5 на чл.9 мероприятия.

За целта следва да има изрична заповед за съответното мероприятие, придружена с поименен списък на присъстващите и за справка ЕР на ТЕЛК на лицата с трайни увреждания, Заповед за командировки, РКО и други документи отчитащи направените разходи, съгласно Закона за счетоводството, свързани със съответното мероприятие.

- Съгласно т.6 – за организиране на специализиран транспорт за лицата с трайни увреждания до местоработата и обратно, при условие, че същите не получават друга подкрепа за задоволяване на същата потребност и/или други организирани от работодателя дейности, свързани с интеграцията на хората с трайни увреждания в работната среда, като междуградски транспорт, когато по този начин лицето с увреждане пътува до работното си място или транспорт със служебен автомобил.

В тази връзка може да бъде признат разход за абонаментна карта за междуградски транспорт, когато тя е персонална за лицето и когато лицето няма право такава да бъде издадена на друго основание. Когато транспортът до работното място се извършва със служебен автомобил, разхода за него може да бъде за сметка на средства от възстановените осигурителни вноски като за целта следва да има изрична заповед, поименен списък на лицата, пътни листове и други документи, отчитащи направените разходи .

- Съгласно т.7 - за **допълнително възнаграждение по чл.13 от Наредбата за трудоустрояване**. На допълнително месечно възнаграждение имат право работещи на трудови норми и разценки работници или служители, съобразно степента на намалена работоспособност. Размерът на допълнителното възнаграждение се определя от **комисията по рехабилитация в предприятието и е съобразен с нормите на Наредбата за трудоустрояване към съответното предприятие**.

Разходът за допълнително възнаграждение за лицата с трайни увреждания, работещи на щатни работни места, т.е. за служителите, които не са на заработка, а на дневна надница – портиери, обслужващ персонал и др. ще бъде признат за сметка на възстановените осигурителни вноски при спазване на строги правила. (Очакваме допълнителни разяснения по този въпрос от Агенцията за хората с увреждания. **Предвид спецификите в предприятията може да направите консултация по всяко време с**

регионалният инспектор на Агенцията за хората с увреждания, който ви проверява разходите).

Не може да бъде признат разход за допълнително възнаграждение за сметка на средствата от възстановените осигурителни вноски за лица с намалена работоспособност под 50%, независимо, че работят на трудови норми и разценки пряко в производството, **освен в случаите, в които тези лица са определени за подкрепящ персонал.**

Тъй като средствата за рехабилитация и социална интеграция са персонални, за подкрепящия персонал следва да се отделят средства за допълнително възнаграждение, с което се компенсира времето през което подпомагат хората с увреждания в трудовия процес. Персоналът, пряко работещ с хората с увреждания и подпомагащ дейността им има право на допълнително възнаграждение като подпомагащ персонал при условията на чл.2, ал.2 от Наредба №РД-07-6/20.06.2019 год. За целта разходът следва да бъде придружен със следните документи:

- изрична заповед за извършването на съответния разход за допълнителни възнаграждения;
- заповед за определяне на процента доплащане от комисията по рехабилитация към съответното предприятие;
- протокол от решението на комисията по рехабилитация за определения размера на допълнителното възнаграждение;
- вписване в длъжностната характеристика на служителя определен като помощен персонал, кой колега с трайно намалена работоспособност ще подкрепя и, че е съгласен да подкрепя работата на колегата /изписват се имената на лицето с трайно увреждане, чиято работа ще бъде подкрепяна/;
- заповед за определяне на допълнителните възнаграждения на лицата с трайни увреждания и подкрепящия персонал;
- поименна справка за изплатените допълнителни възнаграждения;
- разчетно-платежни ведомости.

Не е допустимо, когато лицето с трайни увреждания отсъства от работа (по време на отпуск, болест или др.) и не е на работното си място, на него и на подкрепящия персонал да се заплаща допълнително възнаграждение за същия период.

Подкрепящият персонал има право на допълнително възнаграждение за времето, когато реално е подпомагал лицето с трайни увреждания при условията на чл.2, т.2 от Наредбата.

5. Възстановените осигурителни вноски не могат да се изразходват за:

! Сключване на Договор със служба по трудова медицина, тъй като това задължение за работодателите произтича от Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

! Изплащане на суми за празници и различни чествания с изключение на тези по чл.9, т.5 от Наредбата – провеждане на семинари, спортни мероприятия и туризъм

! Различни видове ремонтни дейности; създаването на здравословни условия на труд е задължение на работодателя по ЗЗБУТ

! Закупуване на активи, извън посочените в чл.7 от Наредба №РД-07-6/20.06.2019 год. в т.ч. климатици, маси, столове и др.

! От възстановените осигурителни вноски не могат да се изразходват средства за покриване на социални осигуровки върху изплатените допълнителни възнаграждения.

6. Съгласно Наредба № РД-07-6/20.06.2019 г. средствата от възстановени осигурителни вноски на работодатели по чл.42, чл.44 и чл.50, ал.1 от Закона за хората с увреждания не могат да се изразходват авансово и да се отчитат като разход, преди да бъдат възстановени.

В чл.4 от Наредбата е регулиран и срока за изразходване на получените през годината средства, който е определен **до 31 януари** на следващата година.

Възможности за финансиране на достъпна жилищна среда за хора с увреждания

Министерството на труда и социалната политика стартира нова кампания за набиране на проекти, които ще се финансират по Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност. Крайният срок за подаване на документи е 5 май 2021 г.

Между 10 000 и 100 000 лв. е сумата, която се отпуска по програмата за проекти, свързани с изграждането на достъпна жилищна среда за хората с увреждания – изграждане на рампи, подечни платформи, асансьори. По този компонент могат да кандидатстват собственици на индивидуални жилищни сгради (къщи), които са с трайни увреждания и се придвижват с инвалидни колички или в чиито семейства има такива лица. Проектни предложения могат да подават и сдружения на собствениците в етажната

собственост в многофамилни жилищни сгради (блокове), в които има хора с трайни увреждания, придвижващи се с инвалидни колички.

До 8000 лв. са средствата за проекти по компонент „Лична мобилност“. Помощта е за преустройство на лек автомобил за човек с трайни увреждания, като стойността на всяко предложение ще се определя въз основа на документи, съдържащи технически и финансови параметри за необходимото изменение на конструкцията на превозното средство. Освен това, кандидатите, които към момента нямат придобита правоспособност за управление на МПС, през 2021 г. ще могат да получат и финансиране на курс за шофьорска книжка. Право да кандидатстват по този компонент имат хора с трайни увреждания, с доказан дефицит на долни и/или горни крайници и решение на органите на медицинската експертиза, които имат документ, че са физически годни да бъдат шофьори.

Подробна информация за условията и документите за кандидатстване по двата компонента може да се намери на: <https://www.mlsp.government.bg/natsionalna-programa-za-dostpna-zhilishchna-sreda-i-lichna-mobilnost-1>

екипът на НФРИ